

Araştırma Makalesi

İlham Nazarov'un opera sanatındaki pedagojik yönlerine bir bakış

Minahanım Babayeva¹

Ü. Hacıbeyli Bakü Müzik Akademisi, Bakü, Azerbaycan

Makale Bilgisi

Geliş: 17 Haziran 2024

Kabul: 26 Ağustos 2024

Online Yayın: 30 Eylül 2024

Anahtar Kelimeler

Durum çalışması

İlham Nazarov

Opera eğitimi

Pedagojik yaklaşım

Öz

Bu makale, Azerbaycanın kontrtenor sesli ilk ve tek opera sanatçısı İlham Nazarov'un opera sanatındaki pedagojik faaliyetlerine bir bakış oluşturmak amacıyla yapılmıştır. Bu araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseniyle gerçekleştirilmiştir. İ. Nazarov'un opera sanatındaki pedagojik yaklaşımı araştırmanın durumudur. Veri toplama araçları olarak İ. Nazarov'un ve öğrencilerinin görüşleri, konserleri incelenmiştir. İ. Nazarov ile yapılan görüşme içerik analizi sonucunda; Etkili Opera Eğitimi teması altında öğretimsel yaklaşımlar alt temasındaki kodlar; eseri farklı icracıların yorumlarıyla dinleme, birlikte dinleme, icralar üzerine tartışma, kelime telaffuzuna önem verme, ritimde telaffuz egzersizleri, fiziksel duruş, eserin ezberlenmesi, kelime ezberinde müziksel uyum şeklinde belirlenmiştir. İ. Nazarov'un Ses Özellikleri alt teması altında, farklı ses tonlarını kullanabilme, soprano, mezzo-soprano, bariton, bas, kontrtenoru kullanabilme, farklı ses tonları kullanmasının hazırlık gerektirmesi kodları belirlenmiştir. Öğrenciye Göre Farklılaştırma alt teması altında, Öğrenci özelliklerine (örn. tenor) yönelik kitaplarla gelişimi, Uzmanlardan bilgi alma kodları belirlenmiştir. İ. Nazarov'un opera eğitiminde öğrencilerle yaptığı konserlerde Nesillerin Birliği, Barok Müzik Akşamı gibi konserlerinin içeriklerinde aynı zamanda öğrencilerinin sanatsal gelişimini desteklediği belirlenmiştir. İ. Nazarov'un konserlerinden dört Youtube videosunun incelemesinde, bir eğitmen olarak öğrencilerine bireysel olarak yaklaşım gösterdiği, onların gelişimsel durumlarında farklılaştırmayı da kullandığı belirlenmiştir. Örneğin Sübhan Rüstemaov'a bir tenor olarak pedagojik yaklaşımı örnek olarak verilebilir. İ. Nazarov'un halk şarkılarının öğretimindeki yaklaşımı; öğrencilere halk şarkılarının tüm inceliklerini, detaylarını dikkatle ele almayı ve melizmatik süslemeleri zevkle kullanmayı öğretmeye, eğitimlerinin ilk yıllarından itibaren başlamak şeklindedir. Konservatuvardaki eğitim tarzında, bilhassa yarışma ya da konsere hazırlık yapan öğrencileriyle birebir eğitimler (bireyselleştirme) ve öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alarak konser öncesi hazırlıklar yaptığı belirlenmiştir. İ. Nazarov'un öğrencileri ile yapılan görüşmeleri sonucunda Tofik Zeynalov'un sesinin en iyi şekilde kullanmayı öğrenmesini sağlaması, devamlı yardımcı olması gibi özelliklerine, Kenan Rehmanzadeye ise doğru icra tekniğini, eserin içeriğini anlama, icrada oyunculuk becerilerini yansıtmaya gibi birçok konunun en iyi şekilde öğrenilmesindeki etkisinden bahsetmişlerdir. İ. Nazarov öğrencisi Sübhan Rüstemoğlu yaklaşımında "öğrencinin evlat kadar değerli olması" şeklindeki pedagojik yaklaşımı sergilediği görülmektedir. İlerideki araştırmalarda İ. Nazarov'un opera eğitimine yaklaşımı daha derin analiz edilebilir ve yüksek öğretimde görüşleri ışığında öğretim müfredatlarına yönelik çalışmalar yapılabilir.

2822-3195 / © 2024 TM

Genç Bilge Yayıncılık tarafından
yayınlanmakta olup, açık erişim,
CC BY-NC-ND lisansına sahiptir.

Makaleye atıf için

Babayeva, M. (2024). İlham Nazarov'un opera sanatındaki pedagojik yönlerine bir bakış. *Türk Müziği*, 4(3), 225-243. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13732225>

Giriş

Azerbaycan operası, zengin tarihsel kökenleri ve kültürel mirası ile dünya çapında önemli bir konuma sahiptir. Özellikle Üzeyir Hacıbeyli'nin 1908'de sahnelediği "Leyli ve Mecnun" operası, İslam dünyasının ilk opera eseri olarak Azerbaycan'ı

bu sanat dalında öncü kılmıştır (Aliyev, 2020). Bu tarihi başarı, Azerbaycan'ın opera sanatında uluslararası alanda tanınmasını sağlamış, ülke dünya çapında birçok önemli opera sanatçısı yetiştirmiştir. Günümüzde Azerbaycan operası, uluslararası festivallerdeki performansları ve opera eserlerinin dünya sahnelerinde sergilenmesi ile sanat aleminde saygın bir yer edinmiştir (Sadıkova, 2015). Bu başarılar, Azerbaycan'ın opera sanatındaki etkin rolünü ve sanat dünyasındaki kalıcı yerini pekiştirmiştir. İ.Nazarov, akademik çalışmaları ve sanattaki yeteneği itibarıyla birçok araştırmanın konusu haline gelmiştir. İ.Nazarov hakkında yapılan çalışmalar oldukça artmaktadır. Abdullazadeh (2020), İ.Nazarov'a sesinin özellikleri açısından bakmıştır. Bekirova (2019), İ. Nazarov'un opera sanatındaki yüksek yeteneği ve vokal performans sanatındaki yönü (Bekirova, 2020) ekseninden bakmıştır. Kuxmazova (2020), vokal performans sanatında İ.Nazarov'un yenilikçi özelliklerini incelemiştir. Piriyeve (2020) İ.Nazarov'un bir kontrtenor olarak gelişmesinde Avrupa akademik vokal performans okulunun rolünü incelemiştir.

Bu çalışmada Azerbaycan operasının bu önemli başarılarının temel yönleri, pedagojik yaklaşımlara İ.Nazarov eksenli bir bakış sağlanacaktır.

Azerbaycan'da Opera Eğitimi: Tarihi ve Kültürel Temelleri

Azerbaycan'da opera eğitimi çok güçlü bir sistem üzerine kurulmuştur. Bu, tarihi ve kültürel temelin sağlamlığında açıkça görülebilir. Sovyet döneminden miras kalan bu sistem, klasik müzik ve opera eğitimi alanında zengin gelenekler oluşturmuştur.

Bildiğimiz gibi, Azerbaycan'da opera eğitimi üniversite düzeyinde öğrencilere verilir. Bu bağlamda, Üzeyir Hacıbeyli adına Bakü Müzik Akademisi'ni ilk sırada belirtmek gerekir. Üzeyir Bey'in adını taşıyan bu kutsal eğitim kurumu, müzik kültürümüzün temel taşı, temeli ve klasik müzik eğitiminin ana sütunudur.

Ayrıca belirtmek gerekir ki, Azerbaycan'da opera eğitimi birkaç aşamada gerçekleştirilir. Doğal olarak, üniversitelerden önce öğrenciler orta öğretim müzik okullarında temel bilgilere sahip olurlar. Bu nedenle, müzik alanında bu yönde ilerlemek isteyen öğrenciler, bu sanatın sırlarına küçük yaşlardan itibaren aşına olmaya çalışırlar (Mehdiyev, 2019).

Azerbaycan Devlet Opera ve Bale Tiyatrosu da opera eğitimi alan öğrencilerin sahne deneyimi kazanabildiği önemli bir kurumdur. Bu tiyatrodaki genç vokalistler yeteneklerini sergileyebilir ve profesyonel sahne deneyimi kazanabilirler. Genç sanatçılar, bu sahnede sanatla ilgili tüm incelikleri ve sanatın derinliklerini öğrenmek için çok önemli bir deneyim elde ederler (Aliyev, 2020).

Azerbaycan'da Opera Sanatı ile İlgili Eğitim Programı

Müzik eğitimi alan öğrenci, daha sonra kapsamlı bilgilerden yararlanmalıdır. Burada her bir dersin işlenmesine, kavranmasına ve öğrenilmesine özen gösterilmelidir. Opera sanatçısının yetiştirilmesinde konuşma yeteneği, yabancı dillerin öğrenilmesi, işitme becerisi, müzik teorisi, solfej, müzik edebiyatı gibi derslere özel dikkat gösterilmelidir. Örneğin, ilköğretim ve ortaokul düzeyinde bu alanda öğrencinin temel müzik bilgileri - solfej, müzik teorisi, enstrüman dersleri oluşur. Daha sonraki aşamada, orta öğretim kurumlarında vokal tekniği, sesin düzenlenmesi ve opera repertuarı üzerinde ciddi çalışmalar yapılır. Nihayet, yüksek öğretim kurumlarında sahne performansı, ileri düzey vokal dersleri, vokal performans hazırlığı, müzik tarihinin önemli olayları, opera yönetimi gibi dersler verilir (Hüseynov, 2021).

Yüksek öğretim kurumlarında opera sanatı üzerine eğitim veren öğretmenler, öğrencinin tüm potansiyelini dikkate alarak akademik düzeyde ders verirler. Ses eğitimi kapsamında doğru nefes alma, artikülasyon ve rezonans tekniklerine dikkat ederler. Öğrencinin performans sırasında fiziksel hazırlığına burada özel önem verilir. Örneğin, uygulamada görüldüğü gibi, genç vokalistlerin yaptıkları hatalardan biri de performans sırasında başlarını aşağı doğru eğmesidir; bu durum kabul edilemez olup, öğretmenin bu hatayı hemen düzeltmesi gerekir.

Bunun yanı sıra, eğitim programında en önemli yöntemlerden biri de sesin belirlenmesi sırasında yanlışlığa yol vermemek için öğrencinin geçiş notalarına, sesin rengine, sanatçının anatomik yapısına (gırtlığın daha belirgin görünmesi, boy faktörü vb.) dikkat edilmesidir.

Azerbaycan'ın opera eğitimi sistemi birçok ünlü opera sanatçısı yetiştirmiştir. Bu sanatçılar arasında Bülbül, Reşid Behbudov, Fidan Kasımova gibi isimler bulunmaktadır. Onlar, Azerbaycan opera sanatını uluslararası düzeyde temsil etmişlerdir (Aliyev, 2021).

Azerbaycan'ın opera eğitimi sistemi, zengin kültürel mirası koruyarak modern pedagojik yaklaşımlarla sürekli gelişmektedir. Bu sistem, yetenekli genç müzisyenleri keşfetmek ve onları dünya çapında başarılı opera sanatçıları olarak yetiştirmek için çalışmaktadır.

İlham Nazarov'un Sanat ve Bilim Yaşamı

İlham İslam oğlu Nazarov, 5 Ekim 1985 tarihinde Ali - Bayramlı (Şirvan) şehrinde doğmuştur. Bülbül adına Orta İhtisas Müzik Okulu'ndan 2003 yılında mezun olduktan sonra Üzeyir Hacıbeyli adına Bakü Müzik Akademisi'ne başvurmuş ve burada vokal sanatçısı olarak eğitim almıştır. Yüksek lisansını tamamladıktan sonra eğitimine İtalya'nın ünlü Ozimo Sanat Akademisi'nde (Accademia D'Arte Lirica Osimo) devam etmiştir. Nazarov, V. de Vivo, R. Kabaivanskaya, U. Mateuzzi, A. Simoni gibi dünya çapında ünlü vokal sanatçılarından ders almıştır. Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde düzenlenen ustalık sınıflarına katılmıştır. Amerika'da 2017 yılında düzenlenen "International Vocal Coach Competition" adlı uluslararası yarışmada birinci olmuştur. Ayrıca, 2019 yılında Fransa'da düzenlenen "Best F. Schubert Interpreter" yarışmasında da birincilik kazanmıştır. Vokal sanatçısının başarıları bunlarla sınırlı kalmamış, sürekli kendini geliştirerek yeni ve prestijli festivallere katılmaya devam etmiş ve sanatını doğduğu Azerbaycan'ı birçok ülkede temsil etmiştir.

Fotoğraf 1. İ. Nazarov. Moskova, 2024²

Fotoğraf 2. İ. Nazarov. Gürcistan, 2023³

² Burada sanatçı, G.F. Handel'in "Giulio Cesare" operasından Sesto'nun aryasını icra ediyor. Fotoğraf İ. Nazarov'un kişisel arşivindedir.

³ Barok konseri sonrası. Fotoğraf İ. Nazarov'un kişisel arşivinden alınmıştır.

“Bazen öyle düşünüyorsun ki, müzikte yetenekler artık tükenmiş... ama İlham Nazarov'un varlığı bir kez daha kanıtlıyor ki, doğa her zaman insanlığa olağanüstü yetenekler gönderir... Yaşama ve yaratma arzusu, İ. Nazarov'un sanatsal yolculuğunun ilk adımlarından itibaren gözlemleniyor ve o, asla elde ettiği başarılarla yetinmiyor. Profesyonel bir müzisyen olarak, üzerine düşen misyonu sonuna kadar yerine getirmeyi hedef olarak belirlemiş” (Babayeva, 2022:54).

İ. Nazarov'un Akademik Çalışmaları

İ. Nazarov, sadece sanat yaşamındaki yeteneği ve başarıları ile değil, bunu aslında hazırlayana önemli bir akademik arka planı da yaratarak ilerlemiştir. O, bilimsel verileri, yöntemleri kullanarak yaptığı incelemelerde başarılarını ortaya koyacak özelliklerin kodlarını çözmeye de uğraşmıştır. Öncelikle kontrtenorun ne olduğu betimlediği “kontrtenor Tanrı tarafından verilen sıradışı bir ses tınısı” makalesini yazmıştır (Nazarov, 2017). Bu spesifik alanda kontrtenor ses tınısının temel dinamiklerini ortaya koyduğu çalışmasıdır. Bundan sonra Azerbaycan klasik ve farklı vokal tekniklerini incelediği bir çalışmasını kaleme almıştır (Nazarov, 2019a). Bu makale geniş bir perspektiften Azerbaycan vokal sanatına bakış sunarken, artık özel bir pencereden bakış ile M. Magomayev'i araştırmalarının merceğine aldığı görülmektedir. Önce M. Magomayev'in La Cavaïta di Figaro adlı eserinin ilk defa vokal ve akustik analizini yapan kişi olmuştur. Bundan sonra M. Magomayev'i kendisi için inceleme nesnesi yaptığı, sanatçının vokal performans unsurlarını detaylı incelediği makalesini yazmıştır (Nazarov, 2020a). Burada kalmamış M. Megomayev'in Ü. Hacıbeyli romanslarını yorumlama özelliklerini de incelemiştir (Nazarov, 2020b).

Araştırmanın Önemi

Bu makalede İlham Nazarov'un pedagojik faaliyetleri odak noktası olarak ele alınmaktadır. İlham Nazarov'un çağdaş vokal sanat okulunun tanınmış, çok çalışarak ve emeğiyle büyük başarıları imza atan bir temsilcisi olduğu bilinmektedir. Onun tükenmez parlak yeteneği, sadece icracı olarak değil, aynı zamanda eğitimci olarak da kendini göstermektedir. Sanata olan derin sevgisi ve sorumluluk duygusu, Nazarov'u bu alanda çok ileriye taşımış ve o, asla elde ettiği başarılarla yetinmemiştir. Her başarılı konserin ardından bir sonraki konser için en iyi şekilde hazırlık yaparak, yüksek performansı ve özgünlüğü ile fark yaratmayı hedeflemiş ve bunu başarmıştır. Çağdaş müziğimizde İlham Nazarov'un çalışmaları büyük bir önem taşımaktadır. Azerbaycan müzik bilimcilerinden biri olan, sanat bilimleri doktoru Profesör A. Necefzadenin sunumunda, İlham Nazarov'un Azerbaycan ve dünya müzik tarihinde kendine özgü performansı ile öne çıktığı belirtilmektedir. Necefzade, Nazarov'u diğer vokalistlerden ayıran temel özellikleri şöyle açıklamaktadır: "Dünyada çok az sayıda vokalistin sahip olduğu 5 oktavı kapsayan geniş ses aralığına sahip olması; dünya müzik tarihinde ilk kez Romantizm döneminin bestecisi F. Schubert'in 'Kuğu Şarkısı' vokal serisini kontrtenor sesiyle icra etmesi; bir konser programında farklı ses tonları için yazılmış eserleri o tonlara uygun olarak icra edebilmesi; repertuarında 16. yüzyıldan 21. yüzyıla kadar (aryalar, romanslar, besteci ve halk şarkıları, caz eserleri, popüler şarkılar vb.) farklı türlerde yazılmış müzik eserlerine yer vermesi; Azerbaycan'da kontrtenor ses tonuna sahip ilk ve tek vokalist olması; Azerbaycan Devlet Akademik Opera ve Bale Tiyatrosu sahnesinde kontrtenor olarak sahne alan ilk sanatçı olması; Azerbaycan vokal tarihinde opera sahnesinde 50'ye yakın farklı rolü başarıyla seslendirmesi; Azerbaycan'da sanat bilimleri alanında doktora derecesine sahip ilk opera sanatçısı olması" (Necefzade, 2022:286). Bu görüşlere tamamen katılarak vurgulamak isteriz ki, İlham Nazarov, kusursuz bir sanatsal diksiyona, büyük bir sahne kültürüne sahip, sürekli araştıran, aynı zamanda öğrencilerine karşı son derece dikkatli ve ilgili bir eğitimcidir.

Araştırmanın önemi, İlham Nazarov'un bir sanatçı olarak tam potansiyelini ortaya koymasını sağlamaktadır. Ayrıca, onun birkaç farklı ses tonunda şarkı söylemesi, dil bilgisi, tiyatro performansları, bazı kadın rollerini icra etmesi (soprano, mezzo-soprano) – tüm bu nitelikleri, pedagojik faaliyetlerinde de öğrencilerine aktarma yeteneği göstermektedir. Bu makalede, sanatçının bu alandaki kapsamlı çalışmalarını okuyuculara sunmayı amaçlıyoruz.

Araştırmanın Amacı

Bu makalenin amacı, İlham Nazarov'un yalnızca sanatçı olarak değil, aynı zamanda eğitimci olarak da dikkat çekici faaliyetlerine odaklanmaktır. Özellikle Azerbaycan opera sanatının tek kontrtenor ses tonuna sahip sanatçısı olarak, öğrencileriyle birlikte verimli çalışmalar yapmakta ve birçok konser salonunda onlarla birlikte sahne almaktadır.

Makalenin temel amacı, Nazarov'un opera ve oda müziği vokal sanatlarıyla ilgili eğitim faaliyetlerinin ana yönlerini ortaya çıkarmaktır. Aynı zamanda İlham Nazarov'un deneyim ve bakış açısı doğrultusunda Azerbaycan opera eğitiminde etkili pedagojik uygulamaların belirlenmesi hedeflenmektedir.

Yöntem

Bu araştırma nitel araştırma yöntemlerinde durum çalışması türündedir. Durum çalışmaları var olan bir olgunun betimlenmesi için kullanılır. İ.Nazarov, bilimsel ve sanatsal başarıları ile Azerbaycan'da opera sanatın çok önemli başarıları olan biri sanatçıdır. Nazarov'un bu yeteneğinin oluşumu ve öğrencilerinin eğitimindeki yaklaşımlarının betimlenmesi durum olarak belirlenmiştir.

Veri Toplama Araçları

Veri toplama araçları olarak İ.Nazarov ve öğrencileri ile yapılan görüşmeler, İ.Nazarov hakkında yazılan makaleler, Youtube videoları, konservatuardaki eğitimsel uygulamaları hakkında notlar kullanılmıştır.

Görüşme

İlham Nazarov ile yapılan görüşmede üç görüşme sorusu belirlenmiştir. Bu sorular, araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Aynı zamanda uzman görüşüne sunulmuş ve gerekli düzeltmeler yapılmıştır (Bkz. Ek1). İlham Nazarov ile yapılan görüşmeler internet üzerinden gerçekleştirilmiştir. Görüşmede, kendisine bu görüşlerinin araştırmada kullanılacağına dair bilgi verilmiş ve gerekli izin alınmıştır. Görüşmenin transkripti ekte konmuştur (Bkz. Ek2).

Dokümanlar

İlham Nazarov hakkında yazılan birçok makaleye, bunlar arasında Emektar Sanatçılar, Felsefe Doktoru ve Profesör G. Abdullazadenin "İlham Nazarov: Sınırsız Ses" kitabı, Sanat Bilimleri Doktoru, Profesör A. Necefzadenin "Gülnaz Abdullazadenin 'Hicazkar İlahi-Sultan Nenem' eserinin İlham Nazarov'un yorumundaki performans özellikleri," Sanat Bilimleri alanında Felsefe Doktoru M. Babayeva'nın "İlham Nazarov: Gelenek ve Yenilik Bağlamında," Sanat Bilimleri alanında Felsefe Doktoru V. Hümbetov'un "V. B. Azerbaycan Modern Vokal Performansı Okulu'nun Önde Gelen Temsilcisi İlham Nazarov'un Bilimsel Yaratıcılığı," ve Sanat Bilimleri alanında Felsefe Doktoru Y. Kuxmazova'nın "Azerbaycan Vokal Performansı Bağlamında İlham Nazarov'un Yaratıcılığının Yenilikçi Özelliklerine Dair" başlıklı makalelere başvurulmuştur.

Bu makalede başvurduğum sanat bilimleri doktoru, Profesör A. Necefzadenin, Gülnaz Abdullazadenin "Hicazkar İlahi-Sultan Nenem" eserinin İlham Nazarov'un yorumundaki performans özellikleri" dikkatimi çekti. Profesör A. Necefzade, milli nefesli çalgılar üzerinde icra etmekle yetinmeyip, bu alanda bilimsel araştırmalar yapmış bir bilim insanıdır. İlham Nazarov'un benzersiz ses tonlarıyla şarkı söyleme yeteneği birçok müzikbilimcinin ilgisini çekmiş, A. Necefzade de bu makalede sanatçının nadir ses tonlarına sahip olarak dünya opera sahnelerinde 49 farklı karakteri canlandırmasını vurgulamıştır (Necefzade, 2022).

Sanat Bilimleri alanında Felsefe Doktoru Vugar Hümbatov, sanatçının bilimsel faaliyetlerini incelemiş, yerel ve uluslararası basında yaptığı çalışmaları araştırmış ve takip etmiştir. Bu makale, İlham Nazarov'u bir pedagoğ olarak izlememe de yardımcı olmuş ve onun performans dışındaki diğer yönlerinin müzikbilimin odak noktası haline gelmesi bizi memnun etmiştir (Hümbatov, 2020).

Bulgular

İlham Nazarov'un pedagojik faaliyetlerini incelediğimde, onun vokal sanatçıların gelişiminde önemli bir rol oynadığını söyleyebilirim. Sadece Azerbaycan'da değil, aynı zamanda İtalya, Fransa, Ukrayna, Kazakistan gibi ülkelerde de ustalık dersleri vermektedir. İlham Nazarov her bir öğrencisine bireysel olarak yaklaşmaktadır. Sanatçının geniş bir repertuara sahip olması, ona büyük olanaklar sunmaktadır. Öğrencilerinin repertuar seçiminde bunu açıkça görebiliriz.

Makale, İlham Nazarov'un çeşitli konserlerinin video kayıtlarına da yer vermektedir. Bu konserler, ülkemizin farklı salonlarında gerçekleştirilmiştir ve her konser salonunun akustik özellikleri dikkate alınmıştır.

Aynı zamanda, İlham Nazarov'un konser öncesi yaptığı provalara büyük önem verdiğini burada vurguluyoruz. Öğretmenin kendisi, bu konuda bilgi vererek, farklı ses tonlarına sahip sanatçıların provalarından bahsetmiştir. Makalede

bu konuya da açıklık getirilmiştir. Profesyonel bir öğretmenin ses tonlarına hassasiyetle yaklaşması ve öğrencilerin konser öncesi heyecanlarını azaltmak için birbirlerine destek olmalarına özel önem vermesi son derece değerlidir.

Burada ayrıca, İlham Nazarov'un tenor ses tonuna sahip öğrencisi S. Rüstemo'v'dan da bahsedilmiştir, bu da tesadüfi değildir. Çünkü İlham Nazarov, tenor ses tonuyla performans sergilemediğini, ancak bu sesle çalışmayı bildiğini belirtmiştir. Makalede, bu yöntemde sanatçının başvurduğu literatür de sunulmuştur.

Ayrıca, İlham Nazarov'un performans sırasında öğrencilerin kelimelerin telaffuzuna özel önem verdiği vurgulanmaktadır. Profesyonel bir öğretmen olarak, çok doğru bir yaklaşım sergileyerek, melodiyi icra etmeden önce ritimde kelimelerin telaffuzunu çalıştırmaktadır.

Yapılan araştırmada, öğrencilerin ulusal ve uluslararası yarışmalara katılımıyla ilgili bilgi verilmekte, söylediklerimiz bazı fotoğraflarla desteklenmektedir. Makalede, İlham Nazarov'un çalışmalarına dair farklı makalelerin önemi hakkında bilgi verilmektedir. Birçok müzikolog sanatçıyı farklı açılardan incelemiştir (Necefzade, 2022; Hümbatov, 2020; Abdullazadeh, 2020; Bekirova, 2019; Kuxmazova, 2020; Piriye, 2020).

İ. Nazarov İle Yapılan Görüşmelerden Elde Edilen Bulgular

Görüşme, içerik analizine tabi tutulmuştur. İçerik analizi ile oluşan tema ve alt temalar ve alıntılar Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Etkili Opera Eğitimi Teması'na yönelik İ. Nazarov'un görüşlerinin içerik analizi

Tema: Etkili Opera Eğitimi	Kodlar	Alıntılar
Alt tema 1. Öğretimsel yaklaşımlar	Eseri farklı icracıların yorumlarıyla dinleme	... müzik eserini farklı icracıların yorumuyla dinliyoruz..
	Birlikte dinleme	... Öğrencilerimle birlikte bir müzik eserini
	İcralar üzerine tartışma	...öğrencilerimle fikir alışverişi yapıyorum
	Kelime telaffuzuna önem verme	... kelimelerin telaffuzuna özel önem veriyoruz
	Ritimde telaffuz egzersizleri	... melodiyi icra etmeden önce ritimde kelimelerin telaffuzunu çalışıyoruz
	Fiziksel duruş	... fiziksel duruşuna dikkat ediyorum
	Eserin ezberlenmesi	... Eserin ezberlenmesi her öğrenciye göre farklı sürelerde gerçekleşir
	Kelime ezberinde müziksel uyum	... kelimelerin anlamı, müzikle uyumu hakkında bilgi veriyorum
Alt Tema 2. İ.Nazarov'un ses özellikleri	Farklı ses tonlarını kullanabilme	... farklı ses tonlarıyla karakterleri (partileri) icra ettim
	Soprano, mezzo-soprano, bariton, bas, kontrtenor kullanabilme	Örneğin, soprano, mezzo-soprano, bariton, bas, kontrtenor...
	Farklı ses tonları kullanmasının hazırlık gerektirmesi	... teknik icra açısından yüksek düzeyde hazırlık gerektiriyordu
Alt Tema 3. Öğrenciye Göre Farklılaştırma	Öğrenci özelliklerine (örn. tenor) yönelik kitaplarla gelişimi	... Nodar Andguladze'nin "Homo Cantor" kitabını okudum. ... kitapta tenor sesinin gelişimi...
	Uzmanlardan bilgi alma	... tenor icracıyla yaptığım sohbetler sırasında...

Görüşmeden anlaşıldığı üzere, İlham Nazarov sanatına son derece hassas ve sorumlulukla yaklaşmaktadır. Farklı eserlerin icrası sırasında icra tekniğinin derinliklerine inerek doğru yöntemleri seçmekte ve öğrencilerin ses becerilerini en üst düzeye çıkarmayı başarmaktadır. İlham Nazarov'un birçok farklı ses tonuyla çalıştığı ve her icracının sesine uygun müzik parçaları seçtiği de anlaşılmaktadır. Ayrıca, arya ve romansların eğitiminde kelimelerin telaffuzuna özel önem verdiği görülmektedir. İlham Nazarov, teorik olarak sürekli kitaplara başvurmakta ve pratikte sürekli gelişime doğru adımlar atmaktadır.

İlham Nazarov'un Öğrencilerinin Konser Performansı

İlham Nazarov ve öğrencilerinin katılımıyla gerçekleştirilen konser, Azerbaycan Kültür Bakanlığı ve Azerbaycan Milli Sanat Müzesi'nin ortaklaşa düzenlediği "Müzikte Müze" projesi kapsamında izleyicilere sunulmuştur (Nazarov, 2024). Bu konser, Azerbaycan'ın milli lideri Haydar Aliyev'in doğumunun 101. yıldönümüne ithafen düzenlenmiş "İlham Nazarov'un Öğrencileri ve Mezunları" adlı konser programı, müzik camiası tarafından büyük ilgiyle karşılanmıştır. Konserde, İlham Nazarov'un öğrencileri - ulusal ve uluslararası yarışmalarda ödül kazanmış genç sanatçılar, zengin ve dolu bir repertuarla dünya ve Azerbaycan bestecilerinin eserlerini başarıyla icra ettiler. Konserde Üzeyir Hacıbeyli, Cahangir Cahangirov, Said Rüstemov, Tofik Kuliye, Müslim Magomayev, Sevil Aliyeva, Georg Friedrich Handel, Gaetano Donizetti, Gioachino Rossini, George Gershwin ve diğer bestecilerin eserleri seslendirildi. Ayrıca, konserin açılışını İlham Nazarov kendisi yaparak öğrencileriyle aynı sahneyi paylaşmış ve onların büyük başarılarını özellikle vurgulamıştır. Konser programında öğrenciler, icra ettikleri müzik eserlerini yüksek bir profesyonellikle dinleyicilere sundular. Farklı ses tonlarına sahip genç sanatçılar, farklı dönem bestecilerinin eserlerinin karakter ve içerik dünyasını derinlikli ve inandırıcı bir şekilde sergilemeyi başardılar. Örneğin, konserde Nuray İsmaylova (soprano) ve Tofik Zeynalov (kontrtenor), Handel'in "Giulio Cesare" operasından olan düet ve ariaları Barok müziğine özgü zarif ve ince bir tarzda icra ettiler.

Fotoğraf 3. İ.Nazarov'un öğrencisi Kenan Rehmanzade⁴ (K.Rehmanzade'nin kişisel arşivinden)

Bunun yanı sıra, İlham Nazarov'un yetenekli öğrencileri İsmayıl Esedli (bariton) ve Kenan Rahmanzade (bas-bariton), Donizetti ve Rossini operalarından ariaları mükemmel ve parlak bir şekilde, ses tonlarının zengin renkleriyle dinleyicilere sundular.

İlham Nazarov'un Öğrencilerinin Konser Performansı

İlham Nazarov'un vokal sınıfının düzenlediği seri konserler arasında, Üzeyir Hacıbeyli adına Bakü Müzik Akademisi'nin Büyük Salonu'nda düzenlenen "Nesillerin Birliği" adlı konser de büyük ilgi uyandırmıştır (Mirmemmed, 2024). Bu konserde sadece öğrenciler değil, aynı zamanda Üzeyir Hacıbeyli adına Bakü Müzik Akademisi'nin Solo okuma ve Opera Hazırlık bölümü öğretim üyeleri – Emektar sanatçılar Feride Məmmədova ve İlham Nazarov da aynı sahneyi paylaşmışlardır. Konser programı, zengin ve renkli besteci eserleriyle doluydu. Johann Sebastian Bach, Georg Friedrich Handel, Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven, Edvard Grieg, Anton Rubinstein, Sergey Rachmaninov, César Küi, George Gershwin ve Gülnaz Abdullazade'nin eserlerinden seçmeler seslendirilmiştir. Konserde, Solo okuma

⁴ Türkiye'de düzenlenen 'Leyla Pınar' Uluslararası Vokal Yarışması'nda üçüncülük kazandı.

ve Opera Hazırlık bölümü öğrencileri, Konsermeysterlər Ustalıği bölümü öğrencileriyle birlikte sahne almıştır. Solo okuma ve Opera Hazırlık bölümü doçenti, Emektar sanatçı Feride Məmmədova, projenin fikir sahibi Yuliya Kerimova'nın, vokal sanatını öğrenen öğrencilerin gelecekteki konsermeysterlərle birlikte sahne almasının çok önemli olduğunu vurgulamıştır. Ortak çalışmaların her iki bölümün daha verimli ve hedefe yönelik gelişimine katkıda bulunacağını düşünmekteyiz. Konserde Kənan Rəhmanzadə, Nuray İsmayılova, İsmayıl Esədli, Nargül Aslanova, Aysun Mahmudzadə, Ülker Rüstəmli, Meryem Vəliyeva, Gültekin Memmedova, Emilie Hüseynzadə, Süsen Abbasova, Ramal İbişov (T. Guliyev adına 12 No'lu Müzik Okulu öğrencisi) performans sergilemiştir.

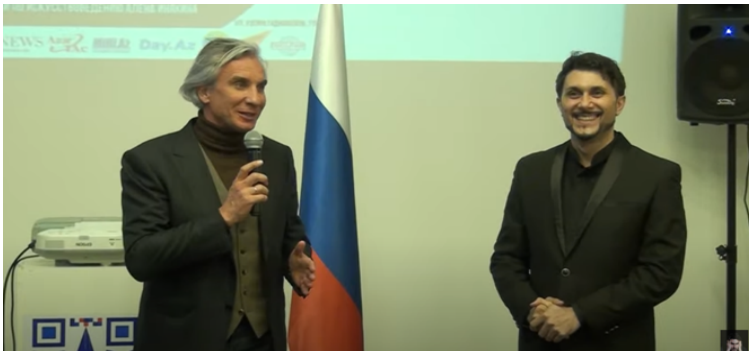

Fotoğraf 1. Barok Müzik Akşamı" konseri afişi (URL1)

Konserler arasında, "Gençlere Destek" projesi kapsamında düzenlenen "Barok Müzik Akşamı" konseri de örnek gösterilebilir (URL1). Solo konser, İlham Nazarov'un öğrencisi olan uluslararası yarışmalar ödüllü Tofiq Zeynalov'un performansına dayanmaktadır. Belirtmek gerekir ki, Tofik Zeynalov, Üzeyir Hacıbəyli adına Bakü Müzik Akademisi'nde İlham Nazarov'un sınıfında eğitim alan ilk kontrtenordur. Kontrtenor ses tonunun tüm özelliklerine hakim olan İlham Nazarov, öğrencisinin potansiyelini ortaya çıkarmaya çalışmıştır. Tofik Zeynalov, İlham Nazarov'un sınıfında eğitim alarak karmaşık teknikleri öğrenmeyi başarmıştır. Konser, Mart ayında düzenlenen Uluslararası Kadınlar Günü vesilesiyle, topluluğun zarif üyelerine ithaf edilmiştir. Kontrtenor ses tonuyla çalışan icracılar genellikle Barok dönemi eserlerine başvurursa da, İlham Nazarov bu sınırlamadan çıkarak neredeyse tüm dönem bestecilerinin eserlerini seslendirmiştir. Bu bağlamda, Tofik Zeynalov da Barok dönemi bestecilerinin eserlerinin yanı sıra diğer dönem bestecilerinin eserlerine de yer vermiştir. Bu yaklaşım, icracının repertuarının genişlemesine katkıda bulunur. Farklı dönem bestecilerinin üslup farklılıklarının incelenmesi ve eserlerin doğru yorumlanması önemlidir. Geniş bir repertuara sahip icracıları diğerlerinden ayıran temel özelliklerden biri, icra üslubunun zenginliğidir.

Konserlerin YouTube Videoları

Video 1. İlham Nazarov'un sınıf konseri

Video 1. Üzeyir Hacıbəyli adına Bakü Müzik Akademisi'nin baş öğretim üyesi İlham Nazarov'un sınıf konseri

Konserin önemi şuradan gelmektedir: Bu videoda, İlham Nazarov'un pedagojik çalışmasını pratik olarak izliyoruz. Bu video, onun pedagojik faaliyetlerini analiz etmek için temel bir kaynak olarak kullanılabilir.

sergileyebilen ve yalnız tenor sesi ile icra edebilmeyen İlham Nazarov nasıl oluyor da tenor ses tonuna sahip bir öğrenciyi geliştirebiliyor? Bu nedenle, makalenin bu bölümünde Sübhan Rüstəmov'un performansını sizlere sunuyoruz. Bu da şu sonucu ortaya koyuyor: İlham Nazarov, bu ses tonuyla performans sergilememesine rağmen, öğrencisinin mükemmel performansları, Nazarov'un her bir öğrencisine bireysel olarak yaklaştığını ve onlarla verimli çalıştığını bir kez daha doğrulamaktadır. Örneğin, Sübhan Rüstəmov'un icra ettiği müzik eserlerine baktığımızda, bir tenor olarak seslendirdiği müzik parçalarını başarıyla icra ettiğini görmekteyiz.

Video 4. Nesillerin Birliği Konseri

Video 4. İlham Nazarov'un öğrencileri Nesillerin Birliği adlı konseri

Üzeyir Hacıbeyli adına Bakü Müzik Akademisi'nde ilk kez, piyano ve vokal icracıları bir ansambl olarak sahneye çıkmışlardır. Önceki konserlerde, öğrenciler profesyonel konsermeysterler ile sahne alırken, bu konserde vokalistler öğrenci piyanistler ile sahne almışlardır. Vokal icracıları için bu büyük bir deneyimdi. Geleneksel olarak, bir vokal icracısını konsermeyster her durumda destekleyebilir. Ancak bu konserde hem piyano hem de vokal eğitimi alan öğrenciler birbirlerine destek olarak, ilgi çekici müzik eserleriyle izleyici karşısına çıkmışlardır.

Konserleri Müşaiyet Edenler - Konsermeysterler

Elbette ki, gençlerin performanslarını başarılı kılan temel faktörlerden biri de eşlik etme (müşaiyet) meselesiydi. İlham Nazarov bu konuya da özel dikkat ve hassasiyetle yaklaşır. Bu nedenle, öğrencilerine Svetlana Ahmedova, Ülviyye Aliyeva, İlahe İsmayılova, Nergiz Eyyubova ve Aydan Cafarova gibi konsermeysterler eşlik etmiştir.

Fotoğraf 2. İ. Nazarov. 2023 yılı, Sırbistan - konser sonrası. (İ. Nazarov'un kişisel arşivinden)

İlham Nazarov ve Öğrencilerinin Yorumuyla Halk Şarkıları

İlham Nazarov ve öğrencileri, repertuarlarında sadece besteci eserlerine değil, aynı zamanda halk şarkılarına da geniş yer vermektedirler. Bu konserlerin birinde, İlham Nazarov'un kızı Fidan Nazarlı, "Küçelere su sepmişem" adlı halk şarkısını icra ederek izleyicilerin büyük ilgisini çekmiştir. Halk şarkılarından bahsederken, belirtmek gerekir ki, kontrtenor İlham Nazarov, Bülbül adına orta ihtisas müzik okulunda, merhum sanatçı, Azerbaycan Cumhuriyeti Halk Sanatçısı Agahan Abdullayev'den iki yıl boyunca milli vokal (folklor müziğin icrası) dersleri almıştır. Kesin olarak belirtmeliyiz ki, İlham Nazarov'un akademik vokal performansının temelinde milli vokal okulunun güçlü bir etkisi vardır ve bu nedenle, emektar sanatçı ve öğrencileri repertuarlarında halk şarkılarına, tesniflere geniş yer vermektedirler. Halk şarkılarına

yaklaşım, kendine özgü bir şekilde gerçekleştirilmektedir. İlham Nazarov, öğrencilere halk şarkılarının tüm inceliklerini, detaylarını dikkatle ele almayı ve melizmatik süslemeleri zevkle kullanmayı öğretmeye, eğitimlerinin ilk yıllarından itibaren başlar. İlginç olan, icracı-öğretmenin şarkı seçiminde de oldukça hassas davranmasıdır. O, her öğrencinin ses tonuna uygun örnekler seçerek, icra edilecek halk şarkısının veya tesnifin yüksek bir profesyonellikle sunulmasını sağlamaktadır.

Ülkede klasik müziğin gelişimi ve tanıtımı, genç nesil arasında yüksek bir müzik zevkinin oluşmasında büyük öneme sahip olan seri konserler, başarılı bir geleceğin habercisi olarak görülmektedir. Konserlerde Sübhan Rüstemov, Nuray Ismayilova, Kenan Rehmanzade, Susan Abasova, Ismayıl Esedli, Sevinc Agayeva, Cavidan Babazade, Ramal İbişov, Emil Ismayilov ünlü operalardan ariyalar ve düetleri, opera sahnesinde canlandırılıyormuş gibi izleyicilere sunmaktadırlar. Seçilen kostümler, yaratılan karakterler oldukça belirgin ve takdire şayandır. İlham Nazarov'un bir opera ve oda müziği sanatçısı olarak dünya sahnelerinde gösterdiği başarı, yetiştirdiği öğrencilerin de dünya akademik vokal sanatının yeniliklerinden haberdar olmalarını ve bu yolda ilerlemelerini sağlamaktadır.

Konservatuvarda Eğitim Tarzı

Belirttiğimiz gibi, İlham Nazarov bu alandaki çalışmalarında oldukça verimlidir, öğrencilerinin bir kısmının konserlerde sahne almasını sağlayarak onları profesyonel sahneye hazırlamaktadır. Bununla birlikte, bir öğretmen olarak Nazarov'un öğrencileri bireysel olarak solo konser programları ile de sahne alıyorlar. Takdire şayan bir durumdur ki, genç vokalistler ilginç repertuarlar ve çeşitli müzik eserleri ile izleyici karşısına çıkıyorlar. Her bir icracı, ele aldığı esere kişisel bir yaklaşımla orijinal bir icra örneği sunmaktadır.

Peki, İlham Nazarov yükseköğretim kurumunda nasıl ders veriyor? Ne yazık ki, her öğrenciyle haftada iki kez görüşebiliyor ki, bu, akademik bir vokal icracısı için oldukça azdır. Nazarov, ek zaman ayarlayarak her bir öğrenciyle ders yapmaya çalışıyor. Örneğin, bir öğrenci bir yarışmaya hazırlanıyorsa, bu dersler yoğunlaşıyor ve Nazarov, sınav öncesinde haftada iki dersle yetinmenin mümkün olmadığını belirtmiştir; bu şekilde ileriye gitmek zor olur. Yükseköğretim kurumunda, ihtisas vokal derslerinde, birinci sınıf öğrencileri esasen bestecilerin yazdığı vokalizlerle (sözsüz okuma), Rönesans ve Barok döneminin, W.A. Mozart, G. Rossini gibi bestecilerin operalarından ariyalarla, F. Schubert, R. Schumann, E. Grieg gibi bestecilerin şarkılarıyla ve Rus bestecilerin - M. Glinka, M. Balakirev, S. Rachmaninoff, P. Çaykovski vb. romanlarıyla çalışmaktadır. Eğitim yılının başında bir eser üzerinde çalışılırken, sonraki süreçte program daha da zenginleşir ve öğrenciler sınava hazır olurlar.

Konser Öncesi Hazırlıklar

İlham Nazarov ve öğrencileri her konser için büyük bir sorumlulukla hazırlanırlar. En önemlisi, öğretmen ve öğrenci ilişkileri burada çok sağlamdır ve Nazarov, pedagojik olarak her öğrencisine bireysel olarak yaklaşır. Her öğrencinin konser öncesi hazırlığı farklıdır. Öğrencinin hissettiği duygular, heyecanı ve psikolojik durumu her zaman göz önünde bulundurulur. Eğer konserde bir kontrtenor icracısı varsa, prova onunla başlar. Onun sesinin ve kaslarının ısınması önemlidir. İlginç olan, konser öncesi provada herkesin sınıfta oturması ve öğrencilerin birbirlerine destek olması, heyecanlarını paylaşmalarıdır.

İlham Nazarov bu konuda düşüncelerini şöyle açıklıyor: "Belirtmek isterim ki, konser öncesinde Kenan Rehmanzade ile programın tamamını tekrar edemiyorum. Öğrenci yoruluyor ve ben sadece belirli müzik parçalarını onunla çalışıyorum. Diğer öğrencim Nuray Ismayilova ile ise tüm seslendirilecek eserleri tekrar ediyoruz. Prova sırasında sesinde tonus oluşuyor, kasları ısınıyor ve performansla tamamen hazır hale geliyor. Tofik Zeynalov ise yetiştirdiğim ilk kontrtenordur. Ona konser öncesinde mutlaka motivasyon verilmelidir. Daha ayrıntılı açıklamak gerekirse, hiçbir zaman T. Zeynalov'un provasından önce K. Rehmanzade ile çalışmam. T. Zeynalov kontrtenordur, K. Rehmanzade ise bariton... Bu nedenle, kontrtenorun baritonu dinlemesi ile sesinin gücünü artırması ve bir nevin bağırmasıyla (yeterinden fazla güç vermesi) sonuçlanacak. Öğrencilerle çalışırken her ses tonuna mantıklı bir şekilde yaklaşıyorum."

Öğrencilerle Yapılan Görüşmelerden Elde Edilen Bulgular Tofik Zeynalov'un Görüşleri

Fotoğraf 3. İlham Nazarov ve Tofik Zeynalov (öğrencinin kişisel arşivinden)

Tofik Zeynalov: Kontrtenor sesimi ilk kez İlham Nazarov keşfetti. Üzeyir Hacıbeyli adına Bakü Müzik Akademisi'ne tenor olarak girdim. II. sınıftan itibaren İlham Nazarov'un sınıfında eğitim aldığım sırada, kontrtenor sesiyle devam etmemi önerdi ve ben de kabul ettim. İlham Nazarov'un ve Üzeyir Hacıbeyli adına Bakü Müzik Akademisi'nin ilk kontrtenor öğrencisi olduğum için gurur duyuyorum. Onun sayesinde kontrtenor sesini nasıl doğru şekilde icra edeceğimi ve her bir nüansa doğru şekilde hakim olmayı öğrendim. 2020 yılında Kazakistan'da düzenlenen "Tessa" Uluslararası Müzik Festivali'ne katıldım ve birinci oldum. Vokalin güzelliğini öğrensek de öğretmenimiz her zaman bize yardımcı oluyor ve her seferinde yeni bilgiler edinmemizi sağlıyor. Gururla söylüyorum ki, ben İlham Nazarov'un öğrencisiyim.

Kenan Rehmanzade

Fotoğraf 4. İ. Nazarov, öğrencisi Kenan Rehmanzade. 2024. Rus evi. (öğrencinin kişisel arşivinden)

Kenan Rehmanzade: Üzeyir Hacıbeyli adına Bakü Müzik Akademisi'nin 4. sınıf öğrencisiyim. Azerbaycan Cumhuriyeti Emektar Sanatçısı, Cumhurbaşkanlığı bursiyeri İlham Nazarov'un sınıfında eğitim alıyorum. Artık 7 yıldır İlham öğretmenden vokal sanatının inceliklerini derinlemesine öğreniyorum. Doğru icra tekniği, eserin içeriğini anlamak, icra sırasında icracının oyunculuk yeteneklerini esere yansıtması ve birçok icra tekniğini bana öğretti. 2017 yılından itibaren Bülbül adına orta ihtisas müzik okulunda, daha sonra 2021'den itibaren Bakü Müzik Akademisi'nde İlham öğretmenin sınıfında yeni bilgiler öğreniyorum. 13 yaşından beri çocuk sesinin gelişimi, daha

sonra geçiş döneminden sonra yeni bir sesin temellerinin atılması, şekillenmesi ve gelişiminde İlham öğretmenin rolü çok büyüktür. Ayrıca, İlham öğretmenin desteği ve emeği sayesinde uluslararası yarışmaların laureatıyım.

Opera Eğitimi Hakkındaki Görüşleri

Vokal icracıları birçok türde performans sergilemeyi başarırlar. Burada Avrupa vokal icracılığı, Folklor müzik şan icracılığı, aşık sanatı, popüler caz müziği icracılığını örnek olarak verebiliriz. Akademik vokal (avrupa vokal icracılığı) icracılığı iki ana dala ayrılır: opera ve oda müziği (kamera) icracılığı. Belirtmek gerekir ki, opera icracıları oda müziği icracılığını bir nebze aşar ve aynı zamanda oda müziği sanatçısı olarak da faaliyet gösterirler. Oda müziği icracılarının opera icracısı olarak sahne alması ise oldukça nadirdir. Opera icracısının sesinin duyulabilirliği, ses gücü, oyunculuk yeteneği gibi nitelikler, performansın ana kriterleridir. Yani opera icracılarından beklentiler oldukça yüksektir. En önemlisi ise sahnede her karaktere uygun bir görünüm sergileyebilecek bir figür yaratılmasıdır. İlham Nazarov, hem opera hem de oda müziği icracısıdır. Farklı opera sahnelerinde son derece başarılı bir şekilde karakterler yaratır. Yabancı bestecilerin operalarından ariyaları, romansları ve Azerbaycan bestecilerinin vokal eserlerini yüksek bir zevk ve beceriyle öğrencilerine aktarıyor ve onların doğru bir yolda ilerlemelerine yakından yardımcı oluyor. İlham Nazarov'a göre, opera eğitiminde mutlaka yabancı dil öğrenilmelidir. İngilizce, İtalyanca, Fransızca ve Almanca bilmek çok önemlidir; en azından temel düzeyde okuma yeteneğine sahip olunmalıdır.

Daha sonra İlham Nazarov, bir opera sanatçısının yönetmenle çalışma becerisinin önemini vurguluyor. Sahnedeki sanatçıların düzgün bir duruşa, uygun bir fiziğe ve iyi bir formda olmasına dikkat edilmesi gereken temel unsurlar olarak değiniyor.

Fotoğraf 5. İ. Nazarov'un öğrencisi Sübhan Rüstemoğlu (öğrencinin kişisel arşivinden)

İlham Nazarov'un sınıfının yetenekli öğrencilerinden biri olarak Sübhan Rüstemoğlu'nu da belirtmek gerekir. O, birçok konserde sahne alarak vokal icra okulunun saygın bir temsilcisi olarak tanınmaya başlamıştır. Genç icracı, vokal sanatının inceliklerine özen göstererek seslendirdiği eserleri dinleyicilere en iyi şekilde sunmaya çalışıyor. Bu konserlerden biri, 26 Aralık 2021 tarihinde Azerbaycan Devlet Akademik Müzikal Tiyatrosu'nda Dünya Azerbaycanlılarının Dayanışma Günü ve Yeni Yıl Bayramı münasebetiyle düzenlenen gala konseridir (Nazarov, 2021).

Önemli etkinlikte, tiyatro sahnesinde sergilenen çeşitli operetlerden solo eserler ve düetlerin icrası, konsere parlak bir renk katmıştır. Konserde tanınmış sanatçılarla birlikte genç icracıların performansları büyük ilgi gördü. Özellikle genç icracılar arasında Sübhan Rüstemoğlu'nun performansı ve icra ettiği müzik eserleri oldukça takdire şayandı. Bilindiği gibi, Sübhan, Cumhuriyet ve Uluslararası yarışmaların laureatıdır. Ayrıca, G. Şaroyev adına 35 numaralı 11 yıllık müzik okulunda İ. Nazarov'un sınıfında eğitim almış ve yüksek öğrenimine de yine onun sınıfında devam etmiştir. İ. Nazarov, öğrencisi hakkında şöyle yazıyor: "S. Rüstemoğlu, ünlü bestecimiz Rauf Hacıyev'in 'Sevgilim' şarkısını Uluslararası yarışma laureatı Eleonora Mustafayeva ile birlikte düet olarak icra etti. Elbette, öğrencimin performansını dinlerken heyecanlanmamak imkânsızdı... Sübhan, tiyatrodaki solist olarak ilk kez sahne alıyordu. Onun izleyiciler tarafından büyük beğeni toplaması beni gururlandırdı. Bir öğretmen için öğrencilerinin başarılarına tanıklık etmekten daha güzel ne olabilir? Her öğrenci, bir evlat kadar değerli ve özeldir. Yıllar önce koro sanatçısı olarak sahne aldığım yerde artık öğrencimin solist olarak sahne almasıyla duyduğum sevinç ve gurur duyguları iç içe geçmişti." (Nazarov, 2021).

Sonuç ve Tartışma

İlham Nazarov'un pedagojik faaliyetleri, vokal sanatçılarının gelişiminde özel bir yere sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Nazarov, Azerbaycan'da ve uluslararası düzeyde, İtalya, Fransa, Ukrayna ve Kazakistan gibi ülkelerde verdiği ustalık dersleri ile öğrencilerine bireysel yaklaşımlar sunmakta, onların eser seçiminde gösterdiği titizlikle dikkat çekmektedir. Bu yaklaşım, Nazarov'un öğrencileriyle kurduğu güçlü ilişki ve onların sanatsal gelişimlerine yaptığı katkılarla belirginleşmektedir. Aliyev (2020) ise Azerbaycan Devlet Opera ve Bale Tiyatrosu'nun tarihini derinlemesine incelemiş ve bu süreçte yetişen öğrencilerin uluslararası arenadaki başarılarını detaylandırmıştır. Özellikle, öğrencilerin ulusal ve uluslararası yarışmalarda elde ettiği ödüller ve bu başarılarla ulaşmadaki pedagojik katkılar, Aliyev'in çalışmasında merkezi bir yer tutmaktadır. Bu araştırma, Azerbaycan'da opera eğitiminin kalitesinin ve bu eğitimin uluslararası platformda nasıl temsil edildiğinin altını çizmektedir. Bu çalışmanın bulguları Azerbaycan operası ve gelişimi için önemli bulgular ortaya koymaktadır. Bunun yanında Hümbatov (2020) "kontrtenor ses tınısına, geniş vokal icra olanaklarına, 5 oktavlık ses aralığına sahip ilk icracı" olarak tanımladığı İ. Nazarov'un çalışmalarını analitik ve kronolojik analizini yaparken Azerbaycan'da birçok araştırmaya konu olmasının arkasında sanatçılık yönünün yanında araştırmacılık, eğitimcilik, programcılık yönünün de olmasının olduğunu açıklar. Bihassa kontrtenor ses tınısını incelemesi açısından M. Mahgomyev'i araştırma konusu olarak ele alan ender kişilerdendir.

Bu çalışmaya opera eğitimi açısından bakıldığında; Nazarov'un pedagojik yöntemlerinin etkisi, özellikle öğrencilerin sahne performanslarında ve yarışmalardaki başarılarında açıkça görülmektedir. Nazarov'un öğrencileriyle yaptığı bireysel çalışmalar, onların teknik becerilerinin yanı sıra sanatsal duyarlılıklarını da geliştirmektedir. Bu durum, Nazarov'un eğitimde yenilikçi ve etkili bir yaklaşımı benimseyen bir eğitmen olarak öne çıkmasını sağlamaktadır. Nazarov'un eğitmenliğinin kapsamı, onun Azerbaycan'da opera eğitimine yaptığı katkılarla daha da anlam kazanmaktadır. Hüseyinov (2021), Azerbaycan'da opera eğitimi üzerine yaptığı çalışmada, pedagojik yaklaşımların opera sanatçıları üzerindeki etkilerini geniş kapsamlı bir şekilde ele almıştır. Çalışmasında, özellikle öğrencilerin ses kontrolü, repertuar genişletme süreçleri ve sahne performansı üzerindeki gelişmeleri detaylandırmıştır. Eğitim yöntemlerinin, öğrencilerin teknik becerilerini geliştirmede ne kadar etkili olduğunu vurgulayan Hüseyinov, bu eğitimin yalnızca ses becerilerinde değil, aynı zamanda öğrencilerin sahne özgüveninde de kayda değer bir artış sağladığını belirtmiştir.

Azerbaycan'da opera eğitimi, tarihsel olarak Üzeyir Hacıbeyli gibi önemli figürlerin etkisiyle şekillenmiş ve Nazarov gibi modern eğitmenler tarafından sürdürülen zengin bir gelenek oluşturmuştur. Bu gelenekte, öğrencilerin hem teknik becerilerinin geliştirilmesi hem de sanatsal ifade yeteneklerinin pekiştirilmesi önemli bir yer tutmaktadır. Nazarov'un bu sürece yaptığı katkılar, onun pedagojik yaklaşımının ne kadar etkili olduğunu göstermektedir. Özellikle öğrencilerinin uluslararası yarışmalarda elde ettikleri başarılar, Nazarov'un eğitimdeki başarısını ve etkisini kanıtlamaktadır. İsmayılova (2016), Azerbaycan müzik eğitiminde vokal tekniklerin öğretilmesine yönelik bir çalışma yapmış ve bu süreçte uygulanan eğitimlerin, öğrencilerin teknik ve duygusal performanslarını nasıl etkilediğini tartışmıştır. Araştırmasında, eğitmenlerin öğrencilere sunduğu destekleyici eğitim ortamının, öğrencilerin ses kapasitelerini en üst düzeye çıkarmalarına nasıl yardımcı olduğunu ve bu durumun sahne performanslarına nasıl yansıdığını analiz etmiştir. Qasımov (2017), modern opera sanatındaki pedagojik uygulamalar üzerine bir çalışma gerçekleştirmiş ve eğitmenlerin sahne performansı ile eğitim uygulamaları arasındaki dengeyi incelemiştir. Bu çalışmada, pedagojik yaklaşımların, öğrencilerin sanatsal ifadelerini güçlendirmede nasıl bir rol oynadığını ve bu yöntemlerin, öğrencilerin sanatsal gelişiminde önemli bir etken olduğunu vurgulamıştır.

Nazarov'un pedagojik yöntemleri, öğrencilerinin sanatsal gelişimine büyük katkı sağlamış ve onların uluslararası düzeyde tanınmasına olanak tanımıştır. Bu bulgular, Nazarov'un eğitmen olarak ne kadar kapsamlı ve başarılı olduğunu doğrularken, Azerbaycan'da opera eğitimi üzerine yapılan diğer araştırmalarla da örtüşmektedir (Aliyev, 2020; Hüseyinov, 2021). Bu makalede, İ. Nazarov'un pedagojik çalışmaları ve sanat kariyeri kapsamlı bir şekilde ele alınmıştır. İlgili video kayıtları, Nazarov'un gerçekleştirdiği çeşitli konserlerin farklı akustik özelliklere sahip salonlarda yapıldığını göstermekte ve bu durum, çalışmanın önemli bir bulgusu olarak öne çıkmaktadır. Öğrencilerin prova süreçleri ve konser performansları da derinlemesine incelenmiş, özellikle bazı konserlerin önemi vurgulanmıştır. H. Aliyev'e ithaf edilen konserin repertuar seçimi ve konsepti, özel bir ilgi odağı olmuştur.

Ayrıca, Nazarov'un öğrencileriyle yapılan görüşmeler ve Nazarov'un kendisiyle yapılan röportajlar, onun sürekli olarak kendini geliştirdiğini ve hem sanatsal hem de akademik alanda sürekli ilerlemeler kaydettiğini göstermektedir. Bu bulgular, Nazarov'un yaratıcı potansiyelini inceleyen müzikologların araştırmalarıyla desteklenmekte ve onun başarısının ne denli dikkat çekici olduğunu doğrulamaktadır.

Nazarov'un ses eğitimindeki profesyonel yaklaşımı, özellikle öğrencilerin konser öncesi yaşadığı heyecanın azaltılmasına yönelik duyarlılığı ile dikkat çekmektedir. Bu bağlamda, Nazarov'un tenor ses tonuna sahip öğrencisi S. Rüstemov'un çalışmaları, onun bu alandaki uzmanlığını ve öğretmenlikteki başarısını kanıtlamaktadır. Nazarov'un deneyim ve bilgisi, bu tür bir ses tonuna sahip bir öğrenciyi etkin bir şekilde eğitmesine olanak sağlamaktadır. Ayrıca, bu süreçte sanatçının başvurduğu çeşitli kaynaklar ve edebi eserler de çalışmada detaylı bir şekilde ele alınmıştır.

Son olarak, öğrencilerin ulusal ve uluslararası yarışmalarda kazandıkları başarılar da bu çalışmada yer bulmuştur. Sunulan görsel materyaller, bu başarıların somut kanıtlarını sunarak çalışmanın bütünlüğünü pekiştirmektedir.

İlerideki Araştırmalar İçin Öneriler

İ. Nazarov'un yaratıcılığı ve faaliyetleri üzerine yapılan bu araştırma, Azerbaycan opera sanatının daha derinlemesine anlaşılmasını sağlayan önemli bir bilimsel kaynak olarak değerlendirilebilir. Gelecek araştırmalar, İ. Nazarov'un sanatsal yaklaşımını daha detaylı inceleyerek, Azerbaycan'ın kültürel mirasının korunması ve geliştirilmesi bağlamında daha geniş kapsamlı projeler üretebilir. Özellikle, "**İcra Sanatının Tarihi**" ve "**Vokal Sanatının Modern Yönleri**" gibi derslerde, İ. Nazarov'un yaratıcı süreci ve sahne deneyimleri, öğrencilerin teorik bilgilerini pratiğe dönüştürmelerine olanak tanıyacaktır. Bu araştırma, sanatçının eserlerinin ve performanslarının kapsamlı bir şekilde belgelenmesi ve analiz edilmesi gerektiğini vurgulamakta ve bu tür çalışmaların ulusal ve uluslararası düzeyde önemli katkılar sağlayabileceğini göstermektedir.

Uygulamacılar İçin Öneriler

Bu çalışmada İ. Nazarov'un yaratıcı faaliyetleri üzerine yapılan incelemeler, sadece akademik çevreler için değil, aynı zamanda opera sanatçıları, eğitmenler ve diğer uygulamacılar için de değerli bilgiler sunmaktadır. İ. Nazarov'un icra sanatındaki çeşitli yönleri ortaya koyan çalışmaları, uygulamacıların eğitim süreçlerinde ve sahne performanslarında daha bilinçli ve etkili olmalarına yardımcı olabilir. Özellikle, İ. Nazarov'un sahne duruşu, ses tekniği ve duygusal ifadeler konusunda sağladığı deneyimler, diğer sanatçılar ve eğitmenler için önemli bir rehber niteliğindedir. Uygulamacılar, bu araştırmayı dikkate alarak, kendi eğitim ve performans süreçlerine yeni ve modern yaklaşımlar entegre edebilirler. Ayrıca, İ. Nazarov'un deneyimleri, eğitmenlerin, öğrencilerinin yeteneklerini geliştirme ve onları uluslararası sahnede rekabet edebilecek seviyeye getirme konularında nasıl rehberlik edebileceklerine dair pratik örnekler sunmaktadır.

Bilgilendirme

Bu çalışmada, İ. Nazarov'a ve öğrencilerine çok teşekkür ederim. Yapılan görüşmeler için katılımcılardan rıza beyanı alınmıştır. Makalede yer alan fotoğraflar kişisel arşivlerden izinleri doğrultusunda kullanılmıştır.

Yazar Özgeçmişi

Doç. Dr. **Minahanım Babayeva** 1984 yılında Bakü'de doğdu. 1991-2002 yılları arasında Bülbül adına orta ihtisas müzik okulunu başarıyla tamamladı. 2002-2006 yıllarında Üzeyir Hacıbeyli adına Bakü Müzik Akademisi'nin "Tarih Teorisi" fakültesinde eğitim aldı ve yüksek lisansını 2006-2008 yıllarında Nahçıvan Devlet Üniversitesi'nde başarıyla tamamladı. 2015 yılında "Azer Dadaşov'un Oda Müziği Üslup Özellikleri" başlıklı tezini savunarak 2016 yılında sanat bilimi dalında felsefe doktoru unvanını aldı. **Pedagojik Faaliyetleri:** 2009 yılından bu yana Üzeyir Hacıbeyli adına Bakü Müzik Akademisi'nin "Müzik Tarihi" bölümünde öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır. 2016'dan itibaren baş öğretim görevlisi, 2022'den itibaren doçent olarak görev yapmaktadır. Halen Öğrenci Bilim Topluluğu'nun başkanıdır. Birçok TV programına konuk olmakta ve öğrencileriyle ilginç projeler hazırlamaktadır. Ümummilli lider Haydar Aliyev'in 100. doğum yıldönümüne ithafen düzenlenen "Modern Müzik Sanatının Sorunları" başlıklı uluslararası öğrenci bilimsel-pratik konferansı, Bakü Müzik Akademisi'nin "Tarih Teorisi" fakültesi ile birlikte gerçekleştirilmiştir. "Zafer Günü," "Hocalı Soykırımı" gibi anma günleri ve bestecilerin doğum günü kutlamaları ile ilgili etkinliklerin yazarıdır. Yerel ve uluslararası basında yayımlanan makalelerin,

"Azerbaycan Bestecilerinin Oda Müziği" başlıklı ders kitabının ve "Azer Dadaşov'un Müzik Dünyası" başlıklı monografinin yazarıdır. Birçok ders programını da hazırlamıştır.

E-mail: babayevamina1984@gmail.com

ORCID: 0000-0002-9747-7395

Kaynaklar

- Abdullayeva, S. (2018). Müzik Teorisi ve Tarihi Ders Notları. Bakı: Azərbaycan Devlet Müzik Akademisi Yayınları.
- Aliyev, R. (2021). Azərbaycan'ın Ünlü Opera Sanatçıları. Bakı: İncəsənət Yayınları.
- Aliyev, T. (2020). Azərbaycan Devlet Opera və Bale Tiyatrosu: Tarihi və Gelişimi. Bakı: Şerif-Garip Yayınları.
- Humbetov, V. (2020). Azərbaycan'daki modern vokal icra okulunun parlak temsilcisi İlham Nazarov'un bilimsel çalışması. *Kiev Ulusal Kültür və Sanat Üniversitesi Bülteni*, 3(2), <https://doi.org/10.31866/2616-7581.3.2.2020.219158>
- Hüseynov, V. (2021). Yükseköğretimde Opera Eğitimi: Sorunlar ve Çözümler. Bakı: İlim və Tehsil Yayınları.
- İsmailova, R. (2016). Temel Müzik Eğitimi Yöntemleri. Bakı: Tehsil Yayınları.
- Karasa, G. (2024). Obuçaya molodej, ya i sam uçus novomu. Zhubanov University.
- Kasimov, M. (2017). Vokal Teknikleri ve Eğitimi. Bakı: Ses Yayınları.
- Kerimova, L. (2019). Opera Repertuarı Eğitimi. Bakı: Müzik Neşriyatı.
- Kuxmazova, Y. (2024). Ulu önder Haydar Aliyev'in aziz hatırasına. Medeniyet gazetesi.
- Mehdiyev, N. (2019). Bakı Müzik Koleji: Bir Eğitim Kurumunun Tarihi. Bakı: Azərbaycan Milli Ansiklopedisi.
- Memmedov, E. (2020). Sahne Performansı Teknikleri. Bakı: Kanun Yayınları.
- Mirmemmet, G. (2024). Müzikli sahnede "Nesillerin birliği". Halk gazetesi.
- Necafzade, A. (2022). Gülnaz Abdullazade'nin "Hicazkar İlahi-Sultan Nenem" eserinin İlham Nazarov'un tefsirinde icracılık özellikleri. Bakı: Filoloji və sanatsənəti.
- Necfzade, A. (Ekim, 5, 2022). İ. Nazarov, o bir fenomendir. <https://7-gun.com/2022/10/05/ilham-Nazarov-o-bir-fenomendir/>
- Nesirov, A. (2018). Ortaöğretimde Müzik Eğitimi. Bakı: Yazar Yayınları.
- Nazarov, İ. (2019a). Azərbaycan klassik və estrada vokal ifachilighinin inkishafına gisa nezer [Azərbaycan Klasik və Variety Vokalinin Gelişimine Kısa Bir Bakış]. *Madaniyyat.AZ*, 326, 52-55
- Nazarov, İ. (2019b). Muslim Magomayevin ifasında Figaronun kavatinasinin vokal ve akustik tehlili (Müslüman Magomayev'in Seslendirdiği "La Cavatina di Figaro"nun Vokal ve Akustik Analizi). *Konservatuvar*, 2(44), 30-37
- Nazarov, İ. (2020a). Muslum Magomayevin vokal ifachilig ussubunun seciyêvi elementleri (Müslüman Magomayev'in Vokal Performans Tarzının Tipik Unsurları). *Konservatuvar*, 1-2 (47), 107-115
- Nazarov, İ. (2020b). Osobennosti commentatsii romansov U. Gadjibeyli v ispolnenii Muslima Magomaeva [Müslüman Magomayev Tarafından İcra Edilen U. Hacıbeyli Romanslarının Yorumlanma Özellikleri]. *Müzik ve Zaman*, 2, 23-29.
- Nazarov, İ. (2017). Kontrtenor: Tanrının bexsh eksi geyri-adi ses tembri (Karşı Tenor: Tanrı Tarafından Verilen Sıradışı Bir Ses Tınısı). *Madaniyyat. AZ*, 316, 73-75.
- Nazarov, İ. (2021). Geleceğe ümitle... <https://525.az/news/183356-geleceye-umidle-ilham-Nazarov-yazir>
- Piriyev, R. (2020). Avropa akademik vokal ifachilig mektebinin İlham Nazarovun kontrtenor kimi formalashmasında rolu [İlham Nazarov'un Kontrtenor Olarak Oluşumunda Avrupa Akademik Vokal Performans Okulu'nun Rolü]. *Axtarışlar*, 2 (36), 159-169.
- Sadıkova, F. (2015). Üzeyir Hacıbeyov ve Bakı Müzik Akademisi. Bakı: Azərneşir.

URL'ler

URL 1. <https://news.milli.az/culture/1022397.html>

Ek 1. İ. Nazarov ile Yapılan Görüşmenin Soruları**Görüşme Soruları**

Soru 1. İlham Bey, opera eğitiminde etkili yöntemler nelerdir?

Soru 2. Yetenekli besteci Pike Ahundova'nın "Qələbədir adın" adlı müzikli monodramda altı farklı karakteri canlandırdınız. Bu konuda ne söyleyebilirsiniz?

Soru 3. İlham Bey, birkaç ses tınısıyla şarkı söyleyebilme yeteneğine sahiptir. Ancak, kendiniz de belirttiğiniz gibi, tenor ses tınısında şarkı söylemiyorsunuz. Bildiğim kadarıyla, sınıfınızda tenor şarkıcılar da yetişiyor. Burada, Sübhan Rüstəmov örnek gösterilebilir. Kendisi şu anda Azerbaycan Devlet Akademik Opera ve Bale Tiyatrosu'nun solistidir. Tenor ses tınısına sahip bir öğrenciyle çalışmak size zor geliyor mu? Hangi yöntemleri kullanıyorsunuz? Herhangi bir şarkıcının tekniğini veya yöntemini uyguluyor musunuz? Hangi edebiyat eserlerine başvuruyorsunuz?

Ek 2. İ.Nazarov ile Yapılan Görüşmenin Transkripsiyonu

Minahanım Babayeva: İlham Bey, opera eğitiminde etkili yöntemler nelerdir?

İlham Nazarov: Minahanım, sorunuz için teşekkür ederim. Öğrencilerimle birlikte bir müzik eserini farklı icracıların yorumuyla dinliyoruz, ardından öğrencilerimle fikir alışverişi yapıyorum. Aria ve romansların eğitiminde kelimelerin telaffuzuna özel önem veriyoruz ve melodiyi icra etmeden önce ritimde kelimelerin telaffuzunu çalışıyoruz. Öğrencinin performans sırasında fiziksel duruşuna dikkat ediyorum. Genç vokalistler performans sırasında başlarını aşağı eğme eğiliminde oluyorlar ki bu yanlıştır ve hemen müdahale edilerek düzeltilmelidir. Eserin ezberlenmesi her öğrenciye göre farklı sürelerde gerçekleşir. Eser ezberlenmezse, prova sırasında teknik bilgilerin aktarılması ve diğer detayların kavranması süreci yavaşlar. İlk derslerde, kelimelerin ezberlenmesinde zorlanan öğrencilere (özellikle yabancı dilde yazılmış eserlerde) kelimelerin anlamı, müzikle uyumu hakkında bilgi veriyorum.

Minahanım Babayeva: İlham Bey, detaylı bilgilendirmeniz için çok teşekkür ederim. Bir sorum daha olacak. Yetenekli besteci Pika Ahundova'nın "Qələbədir adın" adlı müzikli gösterisinde altı farklı karakteri canlandırdınız. Bu konuda neler söyleyebilirsiniz?

İlham Nazarov: Teşekkür ederim. Çok ilginç bir soru. "Qələbədir adın" adlı müzikli gösteri Şuşa şehrinin 270. yılına ithaf edilmiştir. Bu eserin yaratılma fikri bana aittir. Aynı zamanda, eserde İkinci Karabağ Savaşı'nın parlak zaferi vurgulanmaktadır. Genel olarak, sahne eseri, zamanın gereksinimlerinden ve Azerbaycan halkının milli özgürlük mücadelesinden doğmuştur. Gösteride farklı ses tonlarıyla karakterleri (partileri) icra ettim. Örneğin, soprano, mezzo-soprano, bariton, bas, kontrtenor tessitürlerinde anlatıcı, Khari-bulbul, düşman, anne, asker, Şuşa gibi karakterleri canlandırdım. Bu partiler, teknik icra açısından yüksek düzeyde hazırlık gerektiriyordu. Gösteri büyük ilgi uyandırdı ve gösterinin sonunda sürekli alkışlar aldım, bu da söylediklerimi doğruluyor.

Minahanım Babayeva: İlham Bey, birkaç farklı ses tonunda performans sergileyebilme yeteneğine sahipsiniz. Ancak bildiğim kadarıyla, tenor ses tonunda performans sergilemiyorsunuz. Sınıfınızda tenor ses tonuna sahip öğrenciler de var. Örneğin, şu an Azerbaycan Devlet Akademik Müzik Tiyatrosu'nun solisti olan Sübhan Rüstemov. Tenor ses tonuna sahip bir öğrenciyle çalışmak sizi zorlar mı? Hangi yöntemleri kullanıyorsunuz? Başka bir icracının tekniğini veya metodunu uyguluyor musunuz? Hangi literatüre başvuruyorsunuz?

İlham Nazarov: Nodar Andguladze'nin "Homo Cantor" kitabını okudum. Bu kitapta tenor sesinin gelişimi hakkında bilgiler verilmektedir. Ayrıca, birçok tenor icracıyla yaptığım sohbetler sırasında bu ses tonundaki icracıları yetiştirmek için bilgi edindim. Orta kayıt bölgesinden başlayarak yukarıya ve aşağıya doğru gelişim üzerine çalışmalara başladım.

A perspective on Ilham Nazarov's pedagogical aspects in opera art

Abstract

This article aims to provide a perspective on the pedagogical activities of Ilham Nazarov, Azerbaijan's first and only countertenor opera artist. The research was conducted as a case study within the framework of qualitative research methods. The pedagogical approach of I. Nazarov in opera art is the subject of the study. As data collection tools, interviews with I. Nazarov and his students, as well as his concerts, were examined. The content analysis of the interview with I. Nazarov identified codes under the theme of Effective Opera Education, within the subtheme of instructional approaches: listening to the piece through the interpretations of different performers, joint listening, discussing performances, focusing on pronunciation of words, pronunciation exercises in rhythm, physical posture, memorization of the piece, and musical harmony in word memorization. Under the subtheme of Vocal Characteristics of I. Nazarov, the identified codes include using different vocal tones, the ability to sing as soprano, mezzo-soprano, baritone, bass, and countertenor, and the need for preparation when using different vocal tones. Under the subtheme of Differentiation According to the Student, codes such as using books tailored to the student's characteristics (e.g., tenor) and obtaining information from experts were determined. It was found that I. Nazarov supported his students' artistic development through concerts such as "Unity of Generations" and "Baroque Music Evening." In the analysis of four YouTube videos of I. Nazarov's concerts, it was determined that as a teacher, he took an individualized approach to his students, using differentiation according to their developmental stages. For example, his pedagogical approach to Subhan Rustemov as a tenor can be cited as an example. I. Nazarov's approach to teaching folk songs involves carefully addressing all the nuances and details of folk songs and teaching students to use melismatic ornaments with pleasure, starting from the early years of their education. In his teaching style at the conservatory, it was determined that he conducted one-on-one lessons (individualization), especially with students preparing for competitions or concerts, and considered individual differences during pre-concert preparations. In interviews with I. Nazarov's students, they mentioned his influence on Tofik Zeynalov in learning how to use his voice in the best way, as well as his continuous assistance, and his impact on Kenan Rehmanzade in mastering various subjects such as correct performance techniques, understanding the content of a piece, and reflecting acting skills in performances. In his approach to his student Subhan Rustemov, I. Nazarov's pedagogical approach of treating the student as valuable as a child was observed. In future research, I. Nazarov's approach to opera education can be analyzed in more depth, and studies on educational curricula in higher education can be conducted in light of his views.

Keywords: Case study, Ilham Nazarov, opera education, pedagogical approach

